

Oud-Heidelberg

Het moet een groots gebeuren zijn geweest, de tentoonstelling 'Oud-Heidelberg' die in 1912 plaatsvond in Nijmegen. Over de opening was in de krant te lezen:

De bloeiende, vooruitstrevende stad van Carolus Magnus, die oude, altijd nog levenslustige Waalstad, zoo vroolijk en schoon gelegen op haar zeven heuvels, welke telkens tengevolge van een voortvarend streven van een deel der burgerij in grooten getale de vreemdelingen trekt, viert opnieuw een tentoonstelingsfestijn. Na de zoo opperbest geslaagde electriciteits-tentoonstelling van 1910 werden al spoedig weer plannen gemaakt en uit een chaos van denkbeelden, die in den boezem van de initiatief-nemers geopperd werden, is nu de expositie voor kunstnijverheid, sport, bloemen, paarden en rundvee met het feestterrein 'Oud-Heidelberg' geboren.

(1)

De tentoonstelling was ruim opgezet: het hoofgebouw stond op het Kelfkensbos, maar verspreid over het Hunnerpark en het Valkhof stonden nog andere bijzondere bouwwerken. In het hoofgebouw bevond zich de grote expositiezaal, met twaalf afdelingen die gewijd waren aan 'de ontwikkeling der sport'. Dat begrip werd ruim opgevat: er waren sportartikelen te zien, maar ook auto's, motorfietsen en zelf een vliegtuig. Verder waren er stands van landelijke sportbonden en Nijmeegse verenigingen, de Padvinderij en de ANWB.

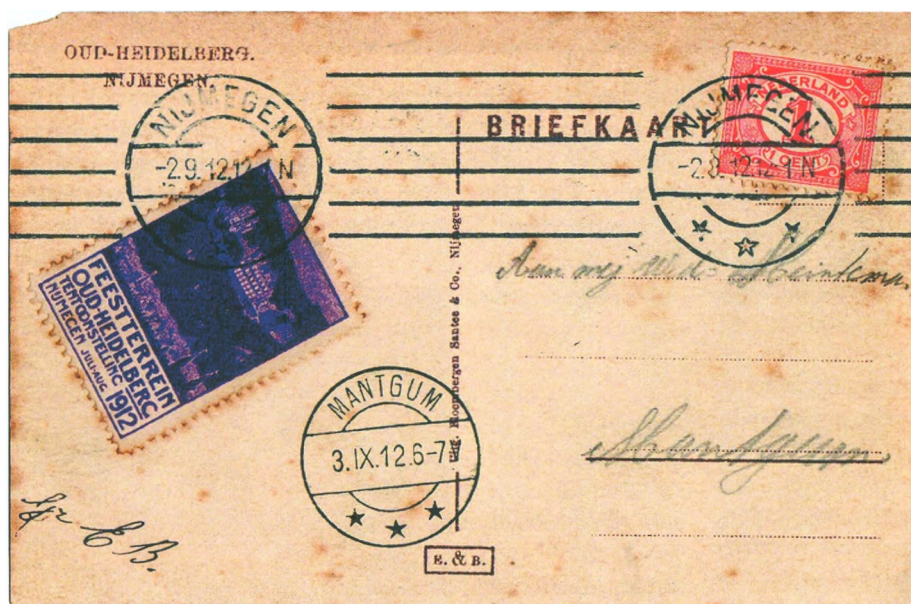
De kunstafdeling omvatte een expositie van het werk van eigentijdse Nederlandse kunstenaars, onder wie Jan Toorop, Piet Mondriaan, Isaac Israëls en Jan Sluyters. Naast hun schilderij-

en, grafiek en beeldhouwwerk was er een afzonderlijke zaal gewijd aan kerkelijke kunst, waarin ook veel grote namen vertegenwoordigd waren.

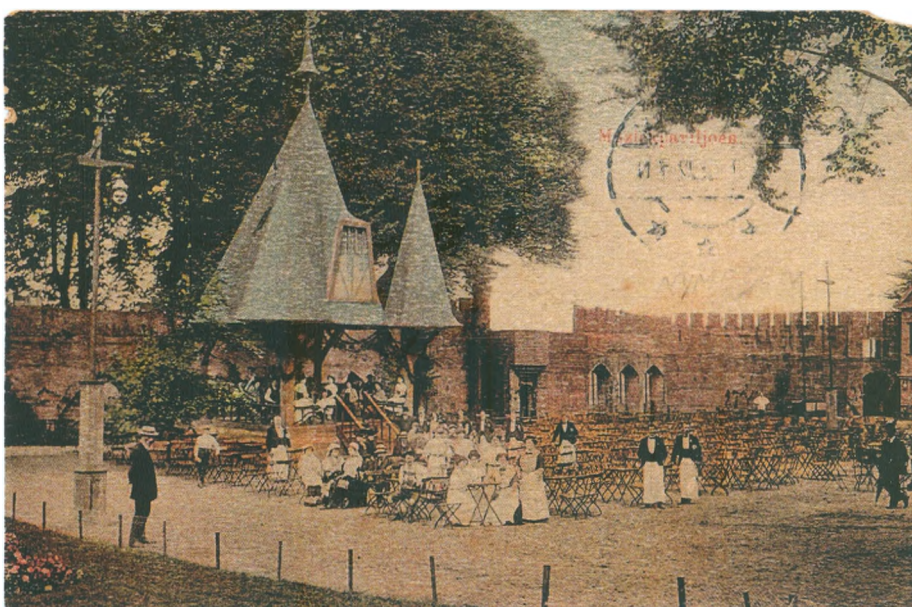

(1) Het Nieuws van den Dag, 1 juli 1912.

De manifestatie ontleende zijn naam, 'Oud-Heidelberg', aan het feestterrein waarop kenmerkende gebouwen uit de Duitse stad Heidelberg waren nabgebouwd. Heidelberg was (ook toen al) het voorbeeld van een romantische middeleeuwse stad, en de organisatie had zich grote moeite getroost om daarbij behorende sfeer naar Nijmegen over te brengen. Op het terrein vond men locaties als de 'Alt Heidelberger Markplatz', de 'Neckarthorbau', de 'Neckarbrücke' (over de Voerweg, in dit geval) en onderdelen van het Slot van de keurvorsten.

Adreszijde van de kaart met het vignet van de tentoonstelling.

Voorzijde van de kaart met het Muziekpaviljoen van 'Oud-Heidelberg'.

Al die gebouwen zijn na afloop van de tentoonstelling weer afgebroken, maar uit prentbriefkaarten kan men nog steeds een aardige indruk krijgen van hoe het geweest moet zijn.

Als voorbeeld een briefkaart die op 2 september 1912 verstuurd werd van Nijmegen naar Mantgum (Friesland). De beeldzijde van de kaart toont het Muziekpaviljoen van 'Oud-Heidelberg', omringd door kasteelmuren. Op de adreszijde heeft de afzender een vignet of sluitzegel van de tentoonstelling geplakt.

Kaarten zoals deze zijn nog steeds te vinden, maar kaarten met een vignet zijn vrij zeldzaam.

Jac Spijkerman